

Druhá nedeľa veľkonočná C

Jn 20, 19 - 31

27. apríl 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi

V našom živote bývajú aj chvíle, kedy sa nám zdá, že sme vylúčení z kruhu ostatných. Že ostatní sú už takpovediac niekde inde - „za vodou“, len ja mám pocit, že stojím osamotený na jednom mieste. Chvíle, ktoré bolia dvojnásobne. Čo vtedy robiť? Z začať odznovu a pokúsiť sa dobehnúť tých ostatných? Čo keď sa aj to ukáže zbytočné? Čo keď aj to bude len ďalším pokusom prekročiť obrazne povedané Kafkovu bránu k zákonu, ktorá až do okamihu smrti zostáva zamknutá a za ktorou aj tak sa nachádzajú len ďalší a ďalší strážca, ktorý strážia ďalšie brány?

Evanjelium dnešnej nedele božieho milosrdenstva hovorí o niečom podobnom. Síce horko - ťažko, ale predsa: väčšina učeníkov aj žien z Ježišovho okolia sa už posilnila vo viere, že Kristus žije a je s nimi naďalej. Len jeden z apoštolov ostal stáť mimo - bol to práve Tomáš, ktorého dnes spomíname.

Obraz dnešného evanjelia sa zdá byť jasne štruktúrovaný: Kristus je akoby „hore“ nad všetkým. Pod ním v strede sa nachádza spoločenstvo apoštolov, ktorí sa už dostávajú z najhoršieho a už sa dokážu pozerieť aj smerom dopredu, do budúcnosti. A z tohoto spoločenstva je vylúčený Tomáš, ktorý v rozhodujúcej chvíli nebol, možno nevedel byť spolu s ostatnými. Tomáš akoby predstavoval spodnú časť pomyselného obrazu, do ktorej zvyčajne umiestňujeme tých menej významných, menej hodných. Aj my kresťania sme sa dlho pozerali na apoštola Tomáša akosi „zhora“ - označovali sme ho za neveriaceho, za čiernu ovцу, ktorá z nedostatku viery nechcela vstúpiť do okruhu ostatných, „veriacich“ apoštolov.

Je to dané našim vonkajším, trochu povrchným vnímaním, ktoré je postavené na vonkajších zmysloch. Môžeme ho nájsť nielen u Tomáša, ale aj v nás, ako sa v duchu pozeráme na neho. Súčasťou toho povrchného vnímania je: „videl som to na vlastné oči, počul som to: v tej a tej televízii to hovorili, čítal som to na internete“ (Volakedy: „ved' aj Mara to povedala“) Bez toho, aby sme pýtali ďalej. A predsa naše vonkajšie vnímanie postavené na základe videného, počutého nás často klame. Najmä ak v mene hľadania ozajstnej pravdy nepostúpime, nechceme od videného a povedaného postúpiť ďalej. Dokonca nás to môže klamať aj vtedy, keď sa nazdávame, že s videným, počutým súhlasíme v záujme viery. Vonkajšie vnímanie je vždy povrchné, zvyčajne sa ním len chceme pohodlne utvrdiť sami v sebe. Vonkajšie vnímanie prestáva mať silu, keď sa začíname úprimne pýtať, keď sa snažíme postúpiť v hľadaní pravdy o krok ďalej. Ozajstná viera nikdy nie je možná bez tohto kroku, bez týchto krokov ďalej. Blahoslavení tí, ktorí nezostali len pri videní, pri počutí, alebo inak povedané: ktorí sa zaobišli aj bez videnia, ako hovorí Ježiš dnes nielen Tomášovi, ale aj nám všetkým.

Dokonca aj pomyselný obraz Ježiša, ktorý akoby bol hore nad všetkým, nás trochu klame. Ježiš samotný totiž zo svojej výšky vždy znovu zostupuje dolu medzi apoštolov a prihovára sa aj tým úplne dolu, pochybujúcim, hľadájúcim, odstrčeným nabok. Ved' tí pochybujúci sa od tých sebavedomých často odlišujú úprave tým, že sa nespoliehajú na niečo, čo aj tak získali len ako odlesk toho „zhora.“ A napriek tomu sa tým honosia, demonštrujú to navonok svojim správaním, svojou uniformou. Zabúdajú pritom, že keď sa spoliehajú len na to zdedené, darované, na to „zhora“, sami to skresľujú a nakoniec aj strácajú. Takže sa časom stávajú len karikatúrou toho „zhora.“

Ježiš v dnešnom evanjeliu nie je len objektom Tomášovej túžby po ozajstnom videní, po priamom dotyku. On aj sám prichádza medzi nás, prichádza naproti našim otázkam, našim pochybnostiam, necháva sa dotknúť - necháva sa dotknúť cez svoje rany, aby sme pochopili, že bol naozaj ukrižovaný. To je Kristus pre dnešný svet - milosrdný, ktorý nás najlepšie vedie k Bohu, k Otcovi. On vie, že dnes veľa ľudí napriek všetkému rastu techniky a nových možností nie sú v živote spokojní. On vie, že mnohým v živote niečo dôležité chýba. Síce niekedy len to jedno, ale tým pádom akoby chýbalo všetko.

Nedeľa božieho milosrdenstva nám chce pripomenúť, že Boh Otec, aj jeho Syn Ježiš má naozaj trpezlivosť aj s tými čo trochu meškajú, má súcit a trpezlivosť aj s tými, ktorí sú etablovanou cirkvou ostrčenými. Spomeňme napr. na utečencov, ktorí často musia zakusovať ohrňanie nosmi od nás „kresťanov“ tej tzv. už vznešenejšej spoločnosti, ktorá rýchlo zabudla na svoju vlastnú nedávnú biedu. Zosnulý pápež František nám to silne pripomínal.

On nám ukázal, že aj tí poslední môžu do spoločenstva priniesť niečo veľmi cenné. Z tohoto poznania pochádzala jeho opravdivá otvorenosť voči chudobným, voči ostrčeným. Učme sa aj my mať trpezlivosť s dnešným svetom, aj s jeho otázkami. Veď možno sú to aj naše otázky, len si ich na základe našej povrchnosti nechceme priznať.

Kafka by možno povedal, že tá brána, pred ktorou sme stáli celý život, bola naozaj určená len pre nás, aby sme ňou vstúpili. Len my sme o tom nevedeli, a preto sme čakali, preto sme nevstúpili. Prosme teda dnes, aby sme s Ježišom vedeli vstúpiť do božieho kráľovstva.